

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ТА
МАРКЕТИНГУ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІНАНСІВ
(М. КИЇВ)
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

*Трансформаційні зміни
національної економіки в умовах
євроінтеграції*

27 – 28 травня 2021 року

Дубляни 2021

Трансформаційні зміни національної економіки в умовах євроінтеграції: збірник тез V Міжнародної науково-практичної конференції . – Дубляни, 2021. – 170 с.

У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована учасниками.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

Укладачі: Ковалів В.М., Содома Р.І., Брух О.О.

© Кафедра міжнародних економічних
відносин та маркетингу
Львівський національний аграрний університет

університету будівництва архітектури»	<i>i</i>	
Східницька Г. В. <i>Львівський національний аграрний університет,</i> Попіль Л. В. <i>Снятинський НВК I- III ступенів,</i> Кондратюк К. В. <i>Львівський національний аграрний університет</i>		ПЕРЕВАГИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ ЕЛЕКТРОННО- ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ В УКРАЇНІ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ДОСВІДУ ЛИТВИ 79
Прокопишин О. С., Ковальчук М.С., Коновал М.О. <i>Львівський національний аграрний університет</i>		РИНОК КАВИ В УКРАЇНІ. ГОЛОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ 82
Sokhatska O.M., Lutsiv R.S. <i>West Ukrainian National University</i>		SMART CITIES IN UKRAINE AS THE FOUNDATIONS FOR THE ECONOMIC GROWTH 86
Хірівський Р.П. <i>Львівський національний аграрний університет</i>		ФІНАНСОВА СПРОМОЖНІСТЬ ГРОМАДИ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОСТІ ЇЇ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ 89
Чміль Г.Л. <i>Харківський державний університет харчування та торгівлі</i>		ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОГРЕС ЯК ПЕРЕДУМОВА ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ МІКРОЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ РИТЕЙЛУ 92
<u>Секція 4. Сучасний стан та перспективи розвитку підприємництва в Україні</u>		
Булик О.Б. <i>Львівський національний аграрний університет</i>		ОСОБЛИВОСТІ ТНК ЯК СУБ'ЄКТА МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ 96

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Волохова І. С. Методологія визначення ступеня фінансової децентралізації по видатках. *European Journal of Economics and Management*. - 2019. № 1. С. 84–90.
2. Мамонова В. В., Горбатенко О. С. Місцеві фінанси в умовах децентралізації влади: шляхи вдосконалення управління. Теорія та практика державного управління. 2021. № 1. С. 154–159.
3. Кульчицький М. І., Заброцька О. В. Децентралізація як основа розбудови регіонів та підвищення фінансового забезпечення територій. *Бізнес Інформ*. 2018. № 4. С. 88-95.

Чміль Г.Л.,
к.е.н., доцент кафедри маркетингу
і комерційної діяльності
Харківський державний університет харчування та торгівлі

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОГРЕС ЯК ПЕРЕДУМОВА ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ МІКРОЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ РИТЕЙЛУ

Цифрова трансформація мікроекономічних систем ритейлу відбувається в руслі Четвертої промислової революції (концепції «Індустрія 4.0»), основні ініціативи якої зводяться до впровадження новітніх інформаційно-комунікаційних технологій в бізнес-процеси, технологію виробництва та організаційну структуру в цілому, отримання нових економічних можливостей, радикальних стратегічних змін та оновлення комунікаційних зв'язків в системі управління [1-3]. Тому для забезпечення ефективності процесу докорінного перетворення глобальних ланцюгів створення вартості через гнучке поєднання віртуальних і фізичних систем для створення новітніх бізнес-моделей та отримання позитивних синергетичних мережевих ефектів за рахунок змішання різноманітних технологій фізичного, цифрового та біологічного світів на базі єдиної цифрової платформи (моделі діяльності мікроекономічних систем ритейлу) актуальним є дослідження передумов цифрової трансформації.

Поштовхом до «перезавантаження» технологічної інфраструктури та цифрової трансформації мікроекономічних систем ритейлу слід вважати зміни в інформаційному просторі, науково-технічному процесі, соціально-економічному середовищі, автоматизації процесів і машин (устаткування) та суспільстві в цілому [4; 5]. З поміж названих на особливу увагу заслуговують зміни в інформаційному просторі управління діяльністю ритейлерів.

Наразі спостерігається тенденція до збільшення інформаційних потоків, що пов'язано зі змінами в організаційно-управлінській структурі

ритейлу під впливом внутрішнього та зовнішнього оточення (поєднання торговельної діяльності з виробництвом і надання послуг, оновлення бізнес-процесів, організація центрів відповідальності, функціонування територіально розрізаних підрозділів та їх контроль, розподіл координаторів та компетенцій за центрами відповідальності, інтенсивний розвиток логістики та маркетингу, збільшення асортиментної пропозиції, організація внутрішнього контролю, налагодження каналів облікової комунікацій тощо) [6; 7].

Розширенню інформаційних потоків в умовах сталого розвитку ринку сприяє значний перелік господарських операції ритейлу, пов'язаний з:

- укладанням договорів з постачальниками та їх виконання;
- відображенням транспортно-заготівельних витрат та їх логістикою;
- оприбуткуванням товарів, їх збереженням та рухом;
- виконанням замовлень покупців;
- систематичним контролем дебіторської та кредиторської заборгованості за товари;
- розрахунками за претензіями (узгодження претензій, визначення причини та винуватців);
- реалізацією товарів, просуванням нових форматів та каналів реалізації товарів;
- функціонуванням Cash&Carry та дискаунтерів (дисконтні крамниці).

Інфляційні процеси, інвестиції в оновлення матеріально-технічної бази підприємства, поява електронних грошей, криптовалюти, токенізованих активів також впливають на формування додаткової інформації та є необхідним інструментом управління та прийняття рішень. Відзначаються зміни в обсягах техніко-технологічної та нормативно-довідкової інформації відповідно до інноваційного розвитку (технологія виробництва нових видів продукції, норми споживання сировини (матеріалів), норми часу, норми виробітку, норми витрат енергоресурсів тощо).

Динаміка росту інформації також пов'язана з посиленням функцій системи управління (контрольної, аналітичної, прогнозної) в процесі господарської діяльності та вимог різних груп стейкхолдерів щодо розкриття інформації про діяльність підприємства та його орієнтації на майбутнє, що призвело до необхідності формування не тільки фінансової, але й нефінансової інформації, яка виходить за рамки фінансової звітності.

Водночас зі зміною підходів до ведення бізнесу та формування актуального та повного інформаційного забезпечення для прийняття рішень, стрімко розвивається аудиторська діяльність, результатом якої є підтвердження достовірності даних фінансової й нефінансової звітності підприємств. В процесі аудиту використовують широкий спектр даних та інформації: бухгалтерського обліку та фінансової звітності; статистичної звітності; інформація з первинних бухгалтерських документів; інформація

від третіх осіб; матеріали попереднього аудиту; нормативно-довідкова інформація; інформація зовнішнього середовища; нефінансова інформація. Багатогранність доказів аудиту та їх використання в процесі формування висновків вимагають стрімкого впровадження процесу диджиталізації, а сучасні умови життя – можливості працювати аудитору у віддаленому режимі.

Отже, для ефективного управління потрібна повна картина про фінансовий стан суб'єкта господарювання, зовнішнє оточення мікросистеми, інформація про загальну характеристику бізнесу, стратегії та цілі, методи досягнення цілей, потужність та використання окремих груп майна, інформація про основні контракти, можливі ризики, прогнозні дані, результати аналізу діяльності та аудиту для прийняття рішень. Все перераховане вище вказує на інформаційний прогрес та накопичення великих обсягів даних, що є передумовою цифровізації (рис. 1).

Очевидно, що спостерігається динаміка росту інформації, що потребує обробки, аналізу, передачі та взаємодії даних при використанні технології BigData, а також перехід на збереження даних при використанні хмарних технологій.

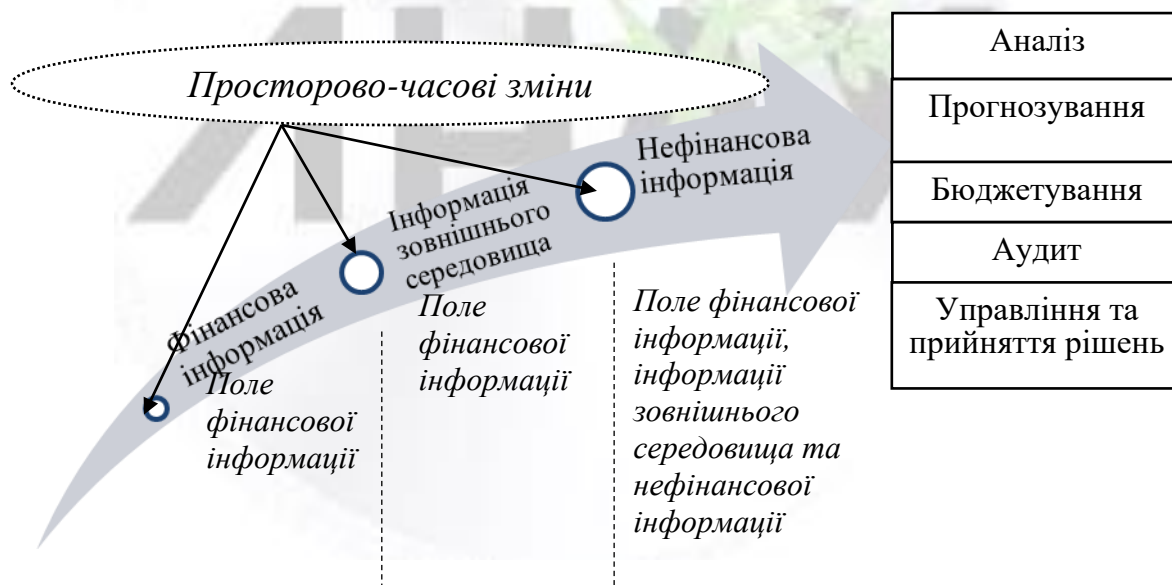

Рис.1. Інформаційний прогрес як передумова цифровізації

Викладене доводить, що передумовою цифрової трансформації суб'єктів господарювання стали інноваційна активність в науково-технічному напрямі розвитку, сукупність техніко-технологічні змін з удосконалення організації бізнес-процесів з метою виконання пріоритетних завдань розроблених стратегій та розширення спектру інформації для управління. Розширенню інформаційного забезпечення

управління діяльністю сприяли зміна організаційної структури об'єктів ритейлу, виокремлення центрів відповідальності згідно основних процесів та забезпечувальних компонент, зростання масштабів ритейлу та кількості господарських операцій з відповідними до них трансакціями. Вельми необхідною в сучасних умовах господарювання стає інформація зовнішнього середовища, яка переважно є масивною за обсягом, неструктурованою і потребує обробки, систематизації, аналізу, передачі відповідальним особам, що приймають рішення. Широкий простір отримала нефінансова інформація та її розкриття у звітності. Все вище перераховане засвідчує інформаційний прогрес в системі управління діяльністю об'єктів ритейлу, визначає необхідність використання хмарних технологій, BigData та є основними трендами концепції «Індустрія 4.0».

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Чміль Г.Л. Трансформація поведінки економічних суб'єктів споживчого ринку в умовах цифровізації. *Сучасні реалії фінансово-економічного розвитку регіонів, галузей, підприємств, бізнесу*: монографія за ред. Л.М. Савчук, Л.М. Бандоріної. Дніпро: Пороги, 2020. С. 374–383. URL: https://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/5862/1/%D0%A7%D0%BC%D1%96%D0%BB%D1%8C%20%D0%93.%D0%9B.%20%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%BE-%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC__%D1%82%D0%BE%D0%BC_1_2020__%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE.pdf
2. Chmil H. Digitalization as a behaviour transformation tool of consumer market economic entities. *Majesty Of Marketing* : XVI International scientific and practical conference for students and young scientists, Dnipro, 10 December 2020. Dnipro: National Technical University Dnipro Polytechnic, 2020. P. 40–41. URL: https://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/6209/1/Majesty%20of%20marketing_2020_%D0%A7%D0%BC%D1%96%D0%BB%D1%8C%20%D0%93.%D0%9B._%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8.pdf
3. Savytska N., Chmil H., Hrabynnikova O., Pushkina O., Vakulich M. Behavioral Models for Ensuring the Security of Functioning and Organizational Sustainability of the Enterprise. *Journal of Security & Sustainability Issues*. 2019. Vol. 9. No. 1. P. 63–76. [http://doi.org/10.9770/jssi.2019.9.1\(6\)](http://doi.org/10.9770/jssi.2019.9.1(6))
4. Krutova A., Kashchena N., Chmil H. Enterprises' economic activity stimulation as a driver of national economy sustainable development. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2020. Вип. 1 (31). С. 162–173.
5. Chmil H. Stages and configurators of the consumer market economic entities behavior digital transformation. *Sustainable Development: Modern Theories and Best Practices* : materials of the monthly International scientific and practical conference, Tallinn, 24-26 February 2021. Tallinn: Teadmus OÜ, 2021.

P. 8–9. URL: https://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/6416/1/%d0%a2%d0%b5%d0%b7%d0%b8_Tallinn_Chmil%20H..pdf

6. Davydova O., Kashchena N., Staverska T., Chmil H. Sustainable development of enterprises with digitalization of the economic management. *International Journal of Advanced Science and Technology*. 2020. Vol. 29. No. 8s. Pp. 2370–2378. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/23535/1/14712-Article%20Text-21956-1-10-20200511.pdf>

7. Davydova O., Kashchena N., Staverska T., Chmil H. Digitalization of economic activity management and sustainable enterprise's development. *International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering*. 2019. Vol. 8. Issue 3C. Pp. 195–200. <https://doi.org/10.35940/ijrte.c1033.1183c19>

СЕКЦІЯ 4

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Булик О.Б.
к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних
відносин та маркетингу
Львівський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ТНК ЯК СУБ'ЄКТА МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

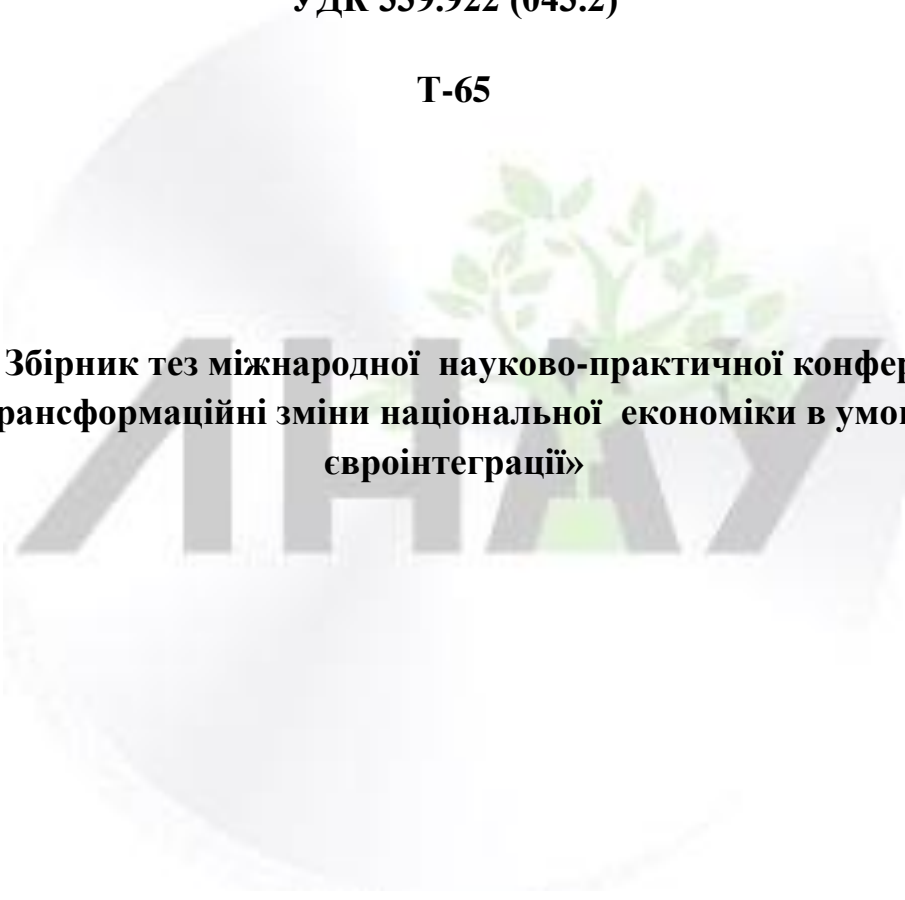
Однією з основних складових розвитку світового господарства в останні десятиліття були процеси транснаціоналізації. Транснаціональні корпорації (ТНК) стали потужною рушійною силою глобалізації, сприяли корінному перетворенню світового виробництва та ринку, розвитку міжнародної торгівлі. ТНК виступають головним суб'єктом світогосподарських відносин та формою, що втілює в собі, як правило, усі види сучасного міжнародного бізнесу.

За офіційним визначенням Конференції ООН з торгівлі та розвитку, транснаціональні корпорації – це міжнародні підприємства, що об'єднують юридичних осіб будь-яких організаційно-правових форм і видів діяльності в двох чи більше країнах і проводять єдину економічну політику та загальну стратегію завдяки одному або декільком центрам прийняття рішень. Центром ТНК є материнська компанія, яка розміщена в країні базування і здійснює централізоване планування, управління та контроль за діяльністю своїх закордонних підрозділів – дочірніх підприємств, асоційованих компаній і філій, що розташовані в приймаючих країнах [1].

ББК 65.9(4УКР) Я54

УДК 339.922 (043.2)

Т-65

**Збірник тез міжнародної науково-практичної конференції
«Трансформаційні зміни національної економіки в умовах
євроінтеграції»**

Дубляни 2021